

สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตาม
เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

Administrator's Competency in the 21st Century
Affecting the Teacher's Performance Based on
Professional Standard in the School under
The Secondary Educational Service Area Office
Chonburi Rayong

ภาณุมาศ ทับทิมเทศ

Panumas Taptimtes

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยธนบุรี

Master of Education (Educational Administration) Thonburi University

Email: taptimtes1993@gmail.com

ดร.ปฐมพรณ์ อินทรางกูร ณ ออยุธยา

Dr.Pathomporn Indrangkura Na Ayudthya

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยธนบุรี

Master of Education (Educational Administration) Thonburi University

Email: gs@thonburi-u.ac.th

ตอบรับบทความ (Received) : 30 ตุลาคม 2568

เริ่มแก้ไขบทความ (Revised) : 26 กุมภาพันธ์ 2569

รับบทความตีพิมพ์ (Accepted) : 7 เมษายน 2569

เผยแพร่ออนไลน์ (Available Online) : 5 มิถุนายน 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2) ระดับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และ 3) สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นงานวิจัยแบบเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 278 คน จากประชากร จำนวน 962 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.946 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 67.80 ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายตามลำดับจากมากที่สุด ได้แก่ ด้านการเรียนรู้และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ด้านการบริหารจัดการภารกิจในปัจจุบันโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว ด้านการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานทุกภาคส่วนและสื่อสารกับคนทุกช่วง ด้านการสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นด้วยความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม ด้านการให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น และด้านการตัดสินใจบนสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและซับซ้อน

คำสำคัญ: สมรรถนะผู้บริหาร ศตวรรษที่ 21 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครู
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

Abstract

The objectives of this study were to examine: (1) the level of 21st century competencies of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi-Rayong; (2) the level of teachers' performance based on professional standards in schools under the same jurisdiction; and (3) the influence of administrators' 21st century competencies on teachers' performance based on professional standards. This study employed a quantitative research design. The sample consisted of 278 school administrators and teachers drawn from a population of 962, selected through stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with an overall reliability coefficient of 0.946. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The findings revealed that: (1) the overall level of 21st-century competencies of school administrators was at a high level; (2) the overall level of teachers' performance based on professional standards was also at a high level; and (3) administrators' 21st century competencies significantly influenced teachers' performance at the 0.01 level of statistical significance, with a predictive power of 67.80%. The most influential predictors, in descending order, were continuous learning, forward thinking and long-term planning, collaboration and communication across sectors and generations, building trust and credibility through integrity and ethics, empowering and developing others, and decision-making under uncertain and complex situations.

Keywords: School Administrators, 21st Century Competencies, Teacher Professional Standards, Educational Institutions, Educational Service Area Office

1. บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งการพลิกผัน (VUCA World) ส่งผลให้เกิดการผันผวนจากการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาอย่างรวดเร็ว ความไม่แน่นอนยากต่อการตัดสินใจ ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจมีความซับซ้อนและยากจะคาดการณ์ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี¹ รวมถึงด้านการศึกษา ซึ่งสถานการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรและพลเมืองโลกหลายด้าน และมีแนวโน้มเกิดความรุนแรงมากขึ้น² ทำให้องค์กรต่าง ๆ ต้องมีการปรับตัว ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรจำเป็นต้องปฏิรูปตนเองและการเปลี่ยนแปลงองค์กรครั้งใหญ่เพื่อนำพาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ เพื่อให้บริหารจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จ³

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคน เพราะการจัดการศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด และคุณธรรมของบุคคล เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมและสร้างภูมิปัญญาให้แก่บุคคล การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยให้ประชาชนมีคุณธรรม สามารถดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต⁴

สถานศึกษาที่มีคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีสมรรถนะ (Competency) ในการปฏิบัติงาน เพราะการมีสมรรถนะที่เหมาะสมจะชว่นำพาองค์กรบรรลุเป้าหมาย สำนักงาน

1. วิทยา จิตนุพงศ์, “ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุค VUCA World”, วารสารรามคำแหง ฉบับรัฐประศาสนศาสตร์, ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 (มกราคม-เมษายน 2563), 220.
2. ชัยยนต์ เพาพาน, “แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21”, วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2559), 3.
3. ทศพล ลูสีดา, “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดหนองคาย”, วารสารปัญญาปณิธาน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย, ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2565), 99.
4. วีระยุทธ ขาดะกาญจน์, เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556), 28.

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนได้เริ่มนำแนวคิดเรื่องสมรรถนะมาใช้ในการบริหาร ทรัพยากรบุคคลในปี พ.ศ. 2548 โดยอ้างอิงจากทฤษฎีของศาสตราจารย์ ดร. เดวิด แมคเคลลีแลนด์ (McClelland) และนิยาม “สมรรถนะ” ว่าหมายถึง “คุณลักษณะเชิง พฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้ บุคคลสร้างผลงานได้โดดเด่นในองค์กร” ผู้บริหารในภาคราชการควรมีสมรรถนะ ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบด้วย การตัดสินใจบนสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและซับซ้อน การยืดหยุ่นและปรับตัว ต่อสถานการณ์ การประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานทุกภาคส่วนและสื่อสารกับคนทุก ช่วงวัย การสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นด้วยความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม การเรียนรู้ และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการภารกิจในปัจจุบันโดยคำนึงถึงผลกระทบ ในระยะยาว และการให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น⁵ นอกจากนี้ผู้ที่มีบทบาทสำคัญ อย่างยิ่งในการดำเนินการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน คือ ครู เพราะครูเป็นผู้ประกอบ วิชาชีพทางการศึกษาที่มีหน้าที่หลักในการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ⁶

คุรุสภา ในฐานะสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้ นิยามความหมายของคำว่า “มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนด เกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม ประกอบด้วย มาตรฐาน ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน”⁷

5. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, “กำลังคน (ภาครัฐ) ในศตวรรษที่ 21”, *วารสาร ข้าราชการ*, ปีที่ 62 ฉบับที่ 2 (2563), 4–9.
6. ฉัตรวิริยา ธนชาอัครสิริ, “สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10”, *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ศิลปกร*, ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 (มกราคม–มิถุนายน 2562), 784.
7. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, *ประกาศคณะกรรมการคุรุสภาเรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*, (ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 137 ตอนพิเศษ 109 ง, 7 พฤษภาคม 2563), 10–14.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบในเขตจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ซึ่งได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมถึงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566–2570) ระบุวิสัยทัศน์ว่าเป็นองค์กรชั้นนำด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มุ่งสู่การศึกษาเพื่อการมีงานทำด้วยวิถีพอเพียง อย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) อีกทั้งมีนโยบายด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยค่าเป้าหมายปี 2566 นั้น ผู้เรียนร้อยละ 60 ได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21⁸ ทั้งนี้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องมีสมรรถนะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อจะพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้นั่นเอง

จากหลักการและแนวคิดดังกล่าวจะเห็นว่า การจะพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา โดยผู้บริหารต้องมีสมรรถนะในการบริหารจัดการที่ถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในด้านต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นแรงกระตุ้นและผลักดันให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองและพัฒนาองค์กร ส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำมาเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ผู้เกี่ยวข้องนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, เอกสารหมายเลข 18/2566, 2566), 41–47.

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
3. เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21** หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผลมาจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสร้างผลงานได้โดดเด่นในองค์กร ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1.1 **การตัดสินใจบนสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและซับซ้อน** หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว รอบคอบ และชาญฉลาด โดยอาศัยการวิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างละเอียดและรอบด้าน อีกทั้งสามารถเชื่อมโยงสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และต้องมีการประเมินความเสี่ยงอยู่ตลอดเวลา

1.2 **การยืดหยุ่นและปรับตัวต่อสถานการณ์** หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีความยืดหยุ่นและปรับตัวต่อสถานการณ์รอบตัวได้อย่างทันท่วงที่ ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงและประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่ยึดติดกับวิธีการหรือแนวทางการแก้ปัญหาหรือการปฏิบัติแบบเดิม ๆ

1.3 **การประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานทุกภาคส่วนและสื่อสารกับคนทุกช่วงวัย** หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สร้างการมีส่วนร่วมในการทำงานของทุกภาคส่วน ทุกชนชั้น และทุกวัย เพื่อให้เกิดการทำงาน ที่เชื่อมโยงกันทางความคิดและประสบการณ์ที่แตกต่าง

เปิดรับมุมมองและวิธีการทำงานที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมุ่งการทำงานเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง สร้างเครือข่ายการทำงานระหว่างหน่วยงานรัฐกับรัฐ รัฐกับภาคเอกชน และรัฐกับภาคประชาชน สร้างประสิทธิภาพผ่านการสื่อสารที่ดี เพื่อให้ทุกคนเกิดความเข้าใจร่วมกันในการปฏิบัติงาน

1.4 การสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นด้วยความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม หมายถึง การปรับตัวในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่าสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนในเรื่องต่าง ๆ ได้ รวมทั้งสร้างศรัทธาและความเชื่อใจจากผู้ที่จะต้องทำงานร่วมกันไม่ให้เกิดข้อกังขาในการตัดสินใจหรือในการปฏิบัติงาน ไม่ปิดกั้นการแสดงความคิดเห็น มีการแบ่งปันและการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

1.5 การเรียนรู้และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีความตระหนักรู้และมีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งต้องเปิดใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวอย่างไม่หยุดนิ่ง มีความกระหายที่จะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อที่ตัวเองจะได้รู้เท่าทันสถานการณ์รอบตัว และสามารถนำมาปรับใช้ในการบริหารงาน รวมทั้งจะต้องผลักดันและส่งเสริมคนในองค์กรให้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

1.6 การบริหารจัดการภารกิจในปัจจุบันโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถวิเคราะห์ผลกระทบต่าง ๆ จากการปฏิบัติงานในระยะสั้น ควบคู่ไปกับการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาประเทศระยะยาว และสามารถคาดการณ์สิ่งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

1.7 การให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ให้อำนาจและการพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา ให้มีความรู้ความสามารถ มีส่วนร่วมในการรับรู้และขับเคลื่อนนโยบายของประเทศ มีโอกาสในการซักถามหรือแลกเปลี่ยนมุมมองกับผู้บริหาร หรือเมื่อมีความสงสัยหรือไม่เข้าใจในการปฏิบัติงานของส่วนราชการก็ได้รับการ

ชี้แจงจากผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา ได้รับการพัฒนา และส่งเสริมการเรียนรู้หรือทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงได้รับความไว้วางใจหรือให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำให้บุคลากรรุ่นใหม่มีศักยภาพและคุณภาพเหมาะสมกับวิถีชีวิตและกระบวนการคิดของคนรุ่นใหม่มากยิ่งขึ้น

2. การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครู หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ดังนี้

2.1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การที่ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษาต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้ โดยครูสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก มีแนวคิดตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีจิตวิทยาพัฒนาการในการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพรวมถึงเนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร การสอน มีการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัย มีการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีการออกแบบ การดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างเรียน และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

2.2 มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ หรือการแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติงานและการพัฒนางาน เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะ หรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครูจะต้องมีการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และเป็นผู้สร้างนวัตกรรม มีการพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการจัดการเรียนรู้ มีการจัดทำแผนการสอน ดูแลช่วยเหลือ พัฒนา และรายงานผลการพัฒนาผู้เรียน มีการจัดทำวิจัย สร้างนวัตกรรม สื่อและการวัดและประเมินผล และมีการบูรณาการความรู้ด้านความสัมพันธ์กับผู้

ปกครองและชุมชน มีการร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียน สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เข้าถึงบริบทของชุมชน สามารถ อยู่บนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม และมีการร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.3 มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายถึง การที่ครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของ วิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติตน เพื่อรักษาและส่งเสริม เกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือ ศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ โดย ครูในสถานศึกษาจะต้องมีจรรยาบรรณต่อตนเอง มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ต้องรัก ศรัทธา และซื่อสัตย์สุจริต ในวิชาชีพครู มีจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง หรือชุมชน มี จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพด้วยกันเอง และมีจรรยาบรรณต่อสังคม โดย การปฏิบัติตนให้เป็นผู้ผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลป วัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รวมถึงต้องมีการรักษามลประโยชน์ของส่วนรวม

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง หมายถึง สถานศึกษาในสหวิทยาเขตชลบุรี 3 ที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่ง มี 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอบางละมุง จำนวน 3 แห่ง อำเภอศรีราชา จำนวน 5 แห่ง อำเภอกะสัง จำนวน 1 แห่ง อำเภอสัตหีบ จำนวน 2 แห่ง รวมทั้งสิ้น 11 แห่ง

4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนกล่าวว่า ผู้บริหารในภาคราชการควรมีสมรรถนะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบด้วย

1. การตัดสินใจบนสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและซับซ้อน หมายถึง ความสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว รอบคอบ และชาญฉลาดของผู้บริหาร โดยอาศัยการวิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างละเอียดและรอบด้าน อีกทั้งจะต้องสามารถเชื่อมโยงสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และต้องมีการประเมินความเสี่ยงอยู่ตลอดเวลา

2. การยืดหยุ่นและปรับตัวต่อสถานการณ์ หมายถึง ความยืดหยุ่นและปรับตัวต่อสถานการณ์รอบตัวได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงและประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่ยึดติดกับวิธีการหรือแนวทางการแก้ปัญหาหรือการปฏิบัติแบบเดิม ๆ

3. การประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานทุกภาคส่วนและสื่อสารกับคนทุกช่วงวัย หมายถึง การสร้างการมีส่วนร่วมในการทำงานของทุกภาคส่วน ทุกชนชั้น และทุกวัย เพื่อให้เกิดการทำงานที่เชื่อมโยงกันทางความคิดและประสบการณ์ที่แตกต่าง เปิดรับมุมมองและวิธีการทำงานที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมุ่งการทำงานเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง โดยจะต้องสร้างเครือข่ายการทำงานระหว่างหน่วยงานรัฐกับรัฐ รัฐกับภาคเอกชน และรัฐกับภาคประชาชน ทั้งนี้การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องผ่านการสื่อสารที่ดีเพื่อให้ทุกคนเกิดความเข้าใจร่วมกันในการปฏิบัติงาน

4. การสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นด้วยความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม หมายถึง การปรับตัวในการทำงานของผู้บริหาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่าสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนในเรื่องต่าง ๆ ได้ รวมทั้งสร้างศรัทธาและความเชื่อใจจากผู้ที่จะต้องทำงานร่วมกันไม่ให้เกิดข้อกังขาในการตัดสินใจหรือในการปฏิบัติงาน ไม่ปิดกั้นการแสดงความคิดเห็น มีการแบ่งปันและการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

5. การเรียนรู้และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง หมายถึง การที่ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และมีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งต้องเปิดใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

รอบตัวอย่างไม่หยุดนิ่ง มีความกระหายที่จะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อที่ตัวเองจะได้รู้เท่าทันสถานการณ์รอบตัว และสามารถนำมาปรับใช้ในการบริหารงาน รวมทั้งจะต้องผลักดันและส่งเสริมคนในองค์กรให้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

6. การบริหารจัดการภารกิจในปัจจุบันโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการวิเคราะห์ผลกระทบต่าง ๆ จากการปฏิบัติงานในระยะสั้น ควบคู่ไปกับการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาประเทศระยะยาว และสามารถคาดการณ์สิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

7. การให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น หมายถึง การให้อำนาจและการพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา ให้บุคลากรภาครัฐรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการรับรู้และขับเคลื่อนนโยบายของประเทศ มีโอกาสในการซักถามหรือแลกเปลี่ยนมุมมองกับผู้บริหาร หรือเมื่อมีความสงสัยหรือไม่เข้าใจในการปฏิบัติงานของส่วนราชการก็ได้รับการชี้แจงจากผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้หรือทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงได้รับความไว้วางใจหรือให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำให้บุคลากรรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพและคุณภาพเหมาะสมกับวิถีชีวิตและกระบวนการคิดของคนรุ่นใหม่มากยิ่งขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครู ตามแนวคิดของของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2563) ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ดังนี้

1. **มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ** หมายถึง การที่ครูในสถานศึกษาปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษาต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้ โดยครูสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก มีแนวคิดตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีจิตวิทยาพัฒนาการในการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพรวมถึงเนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร การสอน มีการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัย มีการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีการออกแบบ การดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างเรียน และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

2. **มาตรฐานการปฏิบัติงาน** หมายถึง การที่ครูในสถานศึกษาปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ หรือการแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติงานและการพัฒนา เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษารวมทั้งต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะ หรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครูจะต้องมีการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และเป็นผู้สร้างนวัตกรรม มีการพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในด้านการจัดการเรียนรู้มีการจัดทำแผนการสอน ดูแลช่วยเหลือ พัฒนา และรายงานผลการพัฒนาผู้เรียน มีการจัดทำวิจัย สร้างนวัตกรรม สื่อ และการวัดและประเมินผล และมีการบูรณาการความรู้ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน มีการร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียน สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เข้าถึงบริบทของชุมชน สามารถอยู่บนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม และมีการร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. **มาตรฐานการปฏิบัติตน** หมายถึง การที่ครูในสถานศึกษาปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติตน เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ โดยครูในสถานศึกษาจะต้องมีจรรยาบรรณต่อตนเอง มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ต้องรัก ศรัทธา และซื่อสัตย์สุจริต ในวิชาชีพครู มีจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง หรือชุมชน มีจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพด้วยตนเอง และมีจรรยาบรรณต่อสังคม โดยการปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รวมถึงต้องมีการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบเขตเนื้อหาการวิจัย โดยมุ่งที่จะศึกษาสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยศึกษา

สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21⁹ ประกอบด้วย 1) การตัดสินใจบนสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและซับซ้อน 2) การยืดหยุ่นและปรับตัวต่อสถานการณ์ 3) การประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานทุกภาคส่วนและสื่อสารกับคนทุกช่วงวัย 4) การสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นด้วยความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม 5) การเรียนรู้และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 6) การบริหารจัดการภารกิจในปัจจุบันโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว และ 7) การให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น

และศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครู¹⁰ ประกอบด้วย 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21
1) การตัดสินใจบนสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและซับซ้อน 2) การยืดหยุ่นและปรับตัวต่อสถานการณ์ 3) การประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานทุกภาคส่วนและสื่อสารกับคนทุกช่วงวัย 4) การสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นด้วยความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม 5) การเรียนรู้และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 6) การบริหารจัดการภารกิจในปัจจุบันโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว 7) การให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2563, หน้า 6–9)

ตัวแปรตาม

การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู
1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน
ที่มา: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2563)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

9. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, “กำลังคน (ภาครัฐ) ในศตวรรษที่ 21”, วารสารข้าราชการ, ปีที่ 62 ฉบับที่ 2 (2563), 6–9.
10. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, ประกาศคณะกรรมการคุรุสภาเรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, (ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 137 ตอนพิเศษ 109 ง, 7 พฤษภาคม 2563), 10–14.

6. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 45 คน ครู จำนวน 917 คน รวม 962 คน โดยเป็นบุคลากรของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 11 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน ครู จำนวน 265 คน รวมทั้งสิ้น 278 คน ซึ่งได้กำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน¹¹ และใช้เทคนิคการเลือกตัวอย่าง (Sampling Technique) ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกโดยใช้ตำแหน่งเป็นชั้นภูมิและทำการสุ่มตามสัดส่วน (Proportional Allocation)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ความถูกต้องของเนื้อหา (Content) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์มาวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.946

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สืบค้นรายชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ และอีเมลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง <https://spmcr.go.th/> จำนวน 11 แห่ง

11. Krejcie, R. V., & Morgan, D. W., "Determining Sample Size for Research Activities", *Educational and Psychological Measurement*, Vol. 30 No. 3 (1970), 607-610.

2. ผู้วิจัยเสนอทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3. ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือรับรองในการเก็บข้อมูลวิจัยทางออนไลน์ ไปยังกลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สหวิทยาเขตชลบุรี 3 จำนวน 11 แห่ง ซึ่งแบบสอบถามออนไลน์ สร้างจาก Google form ส่งไปทางอีเมล

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทำการลงรหัส (Coding) เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และประสบการณ์การปฏิบัติงานในตำแหน่ง ใช้ค่าความถี่ (Frequency: f) และค่าร้อยละ (Percentage: %)

2. การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และระดับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

3. การวิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

7. ผลการวิจัย

1. ระดับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวม ($n = 278$)

ระดับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการตัดสินใจบนสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและซับซ้อน	4.32	0.78	มาก	6
2. ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัวต่อสถานการณ์	4.47	0.50	มาก	4
3. ด้านการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานทุกภาคส่วนและ สื่อสารกับคนทุกช่วงวัย	4.66	0.47	มากที่สุด	1
4. ด้านการสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นด้วยความซื่อสัตย์ และมีจริยธรรม	4.37	0.58	มาก	5
5. ด้านการเรียนรู้และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	4.63	0.48	มากที่สุด	2
6. ด้านการบริหารจัดการภารกิจในปัจจุบันโดยคำนึงถึง ผลกระทบในระยะยาว	4.57	0.50	มากที่สุด	3
7. ด้านการให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น	4.13	0.71	มาก	7
รวม	4.45	0.62	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.62)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประสานสัมพันธ์กับหน่วย
งานทุกภาคส่วนและสื่อสารกับคนทุกช่วงวัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.47)
รองลงมา ได้แก่ ด้านการเรียนรู้และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.48) ส่วน
ด้านการให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.71)

2. ระดับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวม ($n = 278$)

สมรรถนะหลักของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ	4.30	0.47	มาก	3
2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน	4.40	0.55	มาก	2
3. มาตรฐานการปฏิบัติตน	4.44	0.63	มาก	1
รวม	4.38	0.55	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.55)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.63) รองลงมาได้แก่ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.55) ส่วนด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.47)

3. สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง (n = 278)

ตัวแปรทำนาย	b	β	t	p
1. ด้านการเรียนรู้และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (X5)	1.989	0.615	3.488	0.001**
2. ด้านการบริหารจัดการภารกิจในปัจจุบันโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว (X6)	-2.185	-0.578	-3.778	0.000**
3. ด้านการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานทุกภาคส่วนและสื่อสารกับคนทุกช่วงวัย (X3)	-2.352	-0.539	-5.584	0.000**
4. ด้านการสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นด้วยความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม (X4)	3.283	1.074	10.382	0.000**
5. ด้านการให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น (X7)	-0.996	-0.453	-6.292	0.000**
6. ด้านการตัดสินใจบนสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและซับซ้อน (X1)	1.201	0.611	6.401	0.000**
R = 0.828	R ² = 0.685	R ² _{adj} = 0.678	F = 98.134	df1 = 1
df2 = 270	Sig. < 0.01	SE _{est} = 3.151	a = 57.302	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดของงานวิจัย ด้านการเรียนรู้และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (X₅) ด้านการบริหารจัดการภารกิจในปัจจุบันโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว (X₆) ด้านการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานทุกภาคส่วนและสื่อสารกับคนทุกช่วงวัย (X₃) ด้านการสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นด้วยความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม (X₄) ด้านการให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น (X₇) และด้านการตัดสินใจบนสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและซับซ้อน (X₁) สามารถร่วมกันทำนายตัวแปรการปฏิบัติ

ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ร้อยละ 68.50 ($R^2 = 0.685$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อปรับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ที่มีค่าเท่ากับ 3.151 ($SE_{est} = 3.151$) พบว่า ปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายตัวแปรการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ถึงร้อยละ 67.80 ($R^2_{adj} = 0.678$) ส่วนอีกร้อยละ 32.20 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่นำมาเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้ ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายสูงสุด คือ ด้านการสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นด้วยความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม ($\beta = 1.074$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการเรียนรู้และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ($\beta = 0.615$) ด้านการตัดสินใจบนสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและซับซ้อน ($\beta = 0.611$) ด้านการให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น ($\beta = -0.453$) ด้านการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานทุกภาคส่วนและสื่อสารกับคนทุกช่วงวัย ($\beta = -0.539$) และด้านการบริหารจัดการภารกิจในปัจจุบันโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว ($\beta = -0.578$) ตามลำดับ

8. อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานทุกภาคส่วนและสื่อสารกับคนทุกช่วงวัย รองลงมาคือ ด้านการเรียนรู้และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านการให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักและมีความตื่นตัวกับสถานการณ์ต่าง ๆ และประสานสัมพันธ์การมีส่วนร่วมในการทำงานกับทุกภาคส่วน เปิดโอกาสให้คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมแสดงมุมมองและวิธีการทำงานที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการทำงานที่เชื่อมโยงกันทางความคิดและประสบการณ์ที่แตกต่าง รวมถึงผลักดันและส่งเสริมให้ครู บุคลากร และนักเรียนมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษา

ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกต ขาวสะอาด¹² พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการพัฒนาตนเอง อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือ การทำงานเป็นทีม การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการวิเคราะห์สังเคราะห์ ตามลำดับ

2. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ มาตรฐานการปฏิบัติตน รองลงมาคือ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ส่วนด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีความ ซื่อสัตย์ในวิชาชีพ มีความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจต่อนักเรียน ผู้ปกครอง หรือชุมชน รวมถึงเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมีส่วนร่วมในการรักษาลบประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของนารัตน์ หอเจริญ¹³ พบว่า การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีค่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ส่วนด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตน้อยที่สุด

12. กรกต ขาวสะอาด, “สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1”, วารสารสังคมศาสตร์วิจัย, ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2560), 20.

13. นารัตน์ หอเจริญ, “สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม”, วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร 2559), 70.

3. จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กันทิศทางบวกกับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งได้แก่ ด้านการเรียนรู้และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (X_5) ด้านการบริหารจัดการภารกิจในปัจจุบันโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว (X_6) ด้านการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานทุกภาคส่วนและสื่อสารกับคนทุกช่วงวัย (X_3) ด้านการสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นด้วยความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม (X_4) ด้านการให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น (X_7) และด้านการตัดสินใจบนสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและซับซ้อน (X_1) สามารถพยากรณ์ การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ร้อยละ 68.50 เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสร้างผลงานได้โดดเด่นในองค์กร ในศตวรรษที่ 21 จึงมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับภารตัน ห่อเจริญ¹⁴ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

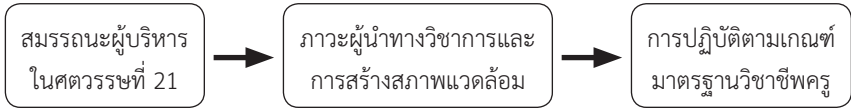
9. ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากงานวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

14. เรื่องเดียวกัน

บริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน

จากภาพสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ใหม่ที่ได้รับจากงานวิจัยว่า สมรรถนะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 เป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยผู้บริหารต้องเป็นผู้รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาตนเองและองค์กรให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการภารกิจ โดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว และให้ความสำคัญกับการให้อำนาจและพัฒนาผู้อื่น ซึ่งสมรรถนะเหล่านี้จะถูกส่งต่อผ่านภาวะผู้นำทางวิชาการและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน มีการส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพและเตรียมความพร้อมให้องค์กรรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว กระบวนการดังกล่าวถือเป็นกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนให้ครูสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการยกระดับทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี และการดำรงตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยจะเห็นได้จากผลการศึกษาที่ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารที่มีสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 สามารถขับเคลื่อนครูให้ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้การบริหารจัดการที่มีวิสัยทัศน์และยืดหยุ่น ผสานกับความสามารถในการสร้างความร่วมมือ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบ ถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืนในศตวรรษที่ 21

10. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ขอเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาการให้อำนาจและการพัฒนาผู้อื่น โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความไว้วางใจกับผู้ที่รับผิดชอบหรือให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งจะ

ทำให้บุคลากรมีศักยภาพและมีคุณภาพเหมาะสมกับวิถีชีวิตและกระบวนการคิด โดยส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2. จากผลการวิจัยการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา ขอเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์ของครูในสถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถนำจิตวิทยาพัฒนาการ มาวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

3. จากผลการวิจัยสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ขอเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาสมรรถนะของตนเอง โดยเฉพาะสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัวต่อสถานการณ์ เกิดความตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่าง ๆ และไม่ยึดติดกับวิธีการหรือแนวทางในการแก้ปัญหาหรือปฏิบัติแบบเดิม ๆ เพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารในแบบอื่น ๆ มาใช้ในงานวิจัยกับการบริหารงานด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัด อื่น ๆ หรือหน่วยงานอื่น ๆ เนื่องจากการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครู เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษาทางด้านประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครู

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูกับปัจจัยอื่น ๆ ปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละแห่งและเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

รายการอ้างอิง

- กรกต ขาวสะอาด. “สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตาม
มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม
เขต 1”. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม
2560). 20–35.
- ฉัตรวีรยา ธนัชชาอัครสิริ. “สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน
วิชาชีพครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10”. *วารสารการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*. ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน
2562). 781–798.
- ชัยยนต์ เพาพาน. “แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ในศตวรรษที่ 21”. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. ปีที่ 12
ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2559). 1–19.
- ทัศนพล ลูสีดา. “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดหนองคาย”. *วารสารปัญญาปนิธาน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย*. ปีที่ 7 ฉบับที่ 1
(มกราคม-มิถุนายน 2565). 97–110.
- นภารัตน์ หอเจริญ. “สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม”. *วิทยานิพนธ์
หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559.*
- วิทยา จิตนุพงศ์. “ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุค VUCA
World”. *วารสารรามคำแหง ฉบับรัฐประศาสนศาสตร์*. ปีที่ 3 ฉบับที่ 3
(มกราคม-เมษายน 2563). 220–237.
- วิระยุทธ ชาตะกาญจน์. *เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ*.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2566.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. “กำลังคน (ภาครัฐ) ในศตวรรษที่ 21”.

วารสารข้าราชการ. ปีที่ 62 ฉบับที่ 2 (2563). 4–19.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. เอกสารหมายเลข 18/2566, 2566.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. ประกาศคณะกรรมการคุรุสภาเรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 109 ง. 7 พฤษภาคม 2563. 10–24.

Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. “Determining Sample Size for Research Activities”. *Educational and Psychological Measurement*. Vol. 30 No. 3 (1970). 607–620.